

ÖĞRETMENLERİN OKUL YÖNETİCİLERİNİN STRATEJİK LİDERLİĞİ VE UZAKTAN EĞİTİME İLİŞKİN TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

RELATIONSHIP BETWEEN STRATEGIC LEADERSHIP OF SCHOOL PRINCIPALS AND TEACHER'S ATTITUDES TOWARDS DISTANCE EDUCATION

Taner YILDIZ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-4450-1074>

yildiztaner1987@gmail.com

Nejat İRA

Prof. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Çanakkale, Türkiye

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2271-9353>

nejat.ira@gmail.com

Received: February 21, 2025

Accepted: June 24, 2025

Published: June 30, 2025

Suggested Citation:

Yıldız, T., & İra, N. (2025). Öğretmenlerin okul yöneticilerinin stratejik liderliği ve uzaktan eğitime ilişkin tutumları arasındaki ilişki. *International Journal of Su-Ay Development Association (IJOSDA)*, 4(1), 53-63.

Copyright © 2025 by author(s). This is an open access article under the [CC BY 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Öz

Öğretmenlerin okul yöneticilerinin stratejik liderliği ile uzaktan eğitime ilişkin tutumları arasındaki ilişkiyi karşılaştırılmıştır. Veri toplama aracı olarak, The Strategic Leadership Questionnaire (SLQ)" Pisapia (2009) tarafından geliştirilmiş olup Türk kültürüne uyarlaması Aydın (2012) tarafından hazırlanan 'Stratejik Liderlik Ölçeği' ve öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecini öğretmen görüşlerine göre incelemeyi amaçlayan ölçek Kurnaz, Kaynar, Barışık ve Doğrukök (2020) tarafından geliştirilen ölçek 'Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeği' kullanılmıştır. Nicel araştırma yaklaşımı çerçevesinde ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma örneklemini Çanakkale ve ilçelerinde görev yapmakta olan 348 öğretmen oluşturmaktadır. Verilerin analizinde t-testi, tek yönlü ANOVA, pearson korelasyon ve çoklu regresyon analizleri ile analiz edilmiştir. Verilerin normallik dağılımı için çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmıştır. İstatistik olarak anlamlı olduğu tespit edilen bulguların etki büyüklüğünde cohen d ve eta kare kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, politik ve yönetsel uygulamaların öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin kendi imkân/yeterliliğine etkisini ve etik uygulamaların da öğretmenlerin uzaktan eğitimde ödevlere ilişkin algılarını yordamada anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar, stratejik liderlik uygulamalarının öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçlerindeki tutum ve yeterlik algılarını etkilediğini göstermektedir. Bu doğrultuda, okul yöneticilerinin politik, yönetsel ve etik liderlik uygulamalarını geliştirmeleri önerilmektedir. Ayrıca öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik mesleki gelişim ve destek ihtiyaçlarının karşılanması, eğitim kurumlarının genel başarısını artırıcı bir unsur olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Terimler: Stratejik liderlik, uzaktan eğitim, öğretmen tutumları, eğitim yönetimi, liderlik algısı.

Abstract

The relationship between the strategic leadership levels of school administrators and teachers' attitudes towards distance education was investigated. The Strategic Leadership Questionnaire (SLQ)" The 'Strategic Leadership Scale' developed by Pisapia (2009) and adapted to Turkish culture by Aydın (2012) and the 'Teachers' Distance Education Perceptions Scale' developed by Kurnaz, Kaynar, Barışık and Doğrukök (2020), which aims to examine the distance education process of teachers according to teachers' views, were used. Within the framework of quantitative research approach, "descriptive analysis" and relational screening model were used. The research sample consists of 348 teachers working in Çanakkale and its districts. The data were analyzed using t-test, one-way ANOVA, Pearson correlation and multiple regression analysis. Skewness and kurtosis values were examined for normality distribution of the data. Cohen's d and eta squared were used for the effect size of the statistically significant findings. According to the results, it was found that political and managerial practices were significant in predicting the effect of teachers' own opportunity/efficacy in distance education and ethical practices were significant in predicting teachers' perceptions of assignments in distance education. The results indicate that strategic leadership practices have a significant effect on teachers' attitudes and perceptions of efficacy in distance education processes.

Keywords: Strategic leadership, distance education, teacher attitudes, educational administration, leadership perception.

GİRİŞ

Eğitim alanında yaşanan hızlı değişimler ve teknolojik gelişmeler, eğitim sistemlerinin ve kurumlarının yapısını derinden etkilemektedir. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki ilerlemeler, eğitim süreçlerinin dijitalleşmesini hızlandırmış ve eğitim-öğretim faaliyetlerinin geleneksel sınıf ortamının ötesine taşınmasını sağlamıştır (Fullan, 2014). Bu dönüşüm, eğitim yöneticilerinin liderlik rollerini yeniden tanımlamalarını ve stratejik yaklaşımlar benimsemelerini gerektirmiştir (Miller & Stewart, 2015).

Özellikle COVID-19 pandemisi, küresel ölçekte eğitim sistemlerini beklenmedik bir şekilde etkilemiş ve uzaktan eğitimin zorunlu hale gelmesine yol açmıştır (Bozkurt & Sharma, 2020). Pandemi sürecinde eğitim kurumları, hızlı bir şekilde uzaktan eğitim modellerine geçiş yapmış ve bu süreçte çeşitli zorluklarla karşılaşmıştır (Hodges et al., 2020). Bu durum, eğitim yöneticilerinin stratejik liderlik becerilerinin ve öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının önemini bir kez daha ortaya koymuştur (Karadağ & Yücel, 2020).

Stratejik liderlik, örgütlerin uzun vadeli hedeflerine ulaşmak için geleceğe yönelik vizyon ve stratejiler geliştirme, değişim süreçlerini yönetme ve kaynakları etkin bir şekilde kullanma becerisidir (Pisapia, 2009). Eğitim kurumlarında stratejik liderlik, okul yöneticilerinin dönüşümsel, yönetimsel, etik ve politik liderlik uygulamaları aracılığıyla öğretmenleri ve diğer paydaşları ortak hedefler doğrultusunda yönlendirmesini ifade eder (Aydın, 2012). Stratejik liderler, değişen eğitim ihtiyaçlarına cevap verebilmek için yenilikçi yaklaşımlar benimser ve kurumlarının rekabet gücünü artırır (Davies & Davies, 2004). Bu liderlik yaklaşımı, eğitim kurumlarının değişen koşullara uyum sağlamasında ve eğitim kalitesinin artırılmasında kritik bir rol oynar (Yukl, 2013; Leithwood & Seashore Louis, 2012).

Öğretmenlerin mesleki gelişimleri, motivasyonları ve performansları, okul yöneticilerinin liderlik tarzlarından doğrudan etkilenmektedir (Hallinger, 2011). Stratejik liderlik uygulamaları, öğretmenlerin değişime açık olmalarını, yenilikçi öğretim yöntemlerini benimsemelerini ve mesleki bağlılıklarını güçlendirmelerini teşvik eder (Eren & Kurt, 2011). Bu bağlamda, stratejik liderlik, öğretmenlerin eğitim süreçlerine ilişkin tutumlarını ve öğrenci başarısını olumlu yönde etkileyebilir (Bush, 2011).

Uzaktan eğitim, teknolojinin eğitime entegrasyonu ile mekân ve zaman kısıtlamalarını ortadan kaldırarak, öğrenme süreçlerini daha esnek ve erişilebilir hale getiren bir eğitim modelidir (Moore & Kearsley, 2011). Uzaktan eğitimin etkin bir şekilde uygulanabilmesi için öğretmenlerin teknoloji kullanım becerilerinin yanı sıra bu modele yönelik olumlu tutumlara sahip olmaları gerekmektedir (İşman, 2011). Öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları, bu eğitim modelinin başarısında belirleyici bir faktördür (Ertmer & Ottenbreit-Leftwich, 2010). Olumlu tutumlara sahip öğretmenler, uzaktan eğitim süreçlerinde daha etkin ve verimli olabilir, öğrenci etkileşimini ve motivasyonunu artırabilir (Gülbahar & Karataş, 2021).

Türkiye'de uzaktan eğitim uygulamalarının yaygınlaşmasıyla birlikte, özellikle pandemi sürecinde, öğretmenlerin bu sürece adaptasyonu ve okul yöneticilerinin stratejik liderlik becerileri arasındaki ilişki önemli bir araştırma konusu haline gelmiştir (Demir & Kale, 2020). Uzaktan eğitime geçiş sürecinde karşılaşılan teknik ve pedagojik zorluklar, öğretmenlerin bu modele ilişkin tutumlarını ve motivasyonlarını etkilemiştir (Durak & Çankaya, 2020). Okul yöneticilerinin stratejik liderlik becerileri, bu zorlukların aşılmasında ve öğretmenlerin desteklenmesinde kritik bir öneme sahiptir (Kurt & Akyüz, 2020).

Literatürde, stratejik liderlik ve öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların sınırlı olması, bu konunun daha fazla araştırılmasını gerekli kılmaktadır (Eren & Kurt, 2011; Bozkurt & Sharma, 2020). Bazı araştırmalar, stratejik liderliğin öğretmenlerin mesleki gelişimlerine ve teknoloji entegrasyonuna olumlu katkı sağladığını göstermektedir (Schrum & Levin, 2013). Diğer yandan, öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının, okul yöneticilerinin liderlik tarzları ve sağladıkları destek ile ilişkili olduğu belirtilmektedir (Al-Zaidiyeen et al., 2010).

Bu bağlamda, araştırmanın temel problemi, öğretmenlerin okul yöneticilerinin stratejik liderlik algıları

ile uzaktan eğitime karşı tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Bu ilişkinin incelenmesi, eğitim kurumlarında stratejik liderlik uygulamalarının öğretmenlerin uzaktan eğitime adaptasyonuna ve bu süreçteki performanslarına nasıl etki ettiğinin anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Aynı zamanda, elde edilecek bulgular, eğitim yöneticilerinin liderlik becerilerinin geliştirilmesi ve uzaktan eğitim uygulamalarının etkinliğinin artırılması için politika yapıcılara ve uygulayıcılara önemli ipuçları sunacaktır.

Araştırmanın bu konuya odaklanması, hem teorik hem de pratik açıdan önemlidir. Teorik olarak, stratejik liderlik ve uzaktan eğitim literatürüne katkı sağlayarak, bu iki alan arasındaki ilişkiyi derinlemesine incelemektedir. Pratik olarak ise, eğitim yöneticilerine ve öğretmenlere, uzaktan eğitim süreçlerinde karşılaşılan zorlukların aşılmasında ve eğitim kalitesinin artırılmasında rehberlik edecek öneriler sunmayı hedeflemektedir.

Problem Cümlesi

Öğretmenlerin Okul Yöneticilerinin Stratejik Liderliği ve Uzaktan Eğitime Karşı Tutumları Arasındaki İlişkiler nelerdir?

Alt Problemler

1. Öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin stratejik liderliği ile uzaktan eğitime ilişkin tutumları arasında nasıl bir ilişki vardır?
2. Öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin stratejik liderliği ile uzaktan eğitime ilişkin tutumları birbirini yordamakta mıdır?

YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Çanakkale’de özel ve devlet okullarında öğretmenlik yapan 7192 kişi oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde kolay örneklem modeli kullanılmıştır (Erkuş, 2021). Bu modelde araştırmacı yakın olan ve erişilmesi rahat olan gönüllü katılımcılardan oluşan bir örnekleme türüdür. Araştırmaya aktif olarak görev yapmakta olan 348 öğretmenden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından hazırlanan demografik özelliklerin yanı sıra The Strategic Leadership Questionnaire (SLQ) (Pisapia (2009) tarafından geliştirilmiş olup Türk kültürüne uyarlaması Aydın (2012) tarafından hazırlanan “*Stratejik Liderlik Ölçeği*” ve öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecini öğretmen görüşlerine göre incelemeyi amaçlayan ölçek Kurnaz, Kaynar, Barışık ve Doğrukök (2020) tarafından geliştirilen ölçek “*Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Algıları Ölçeği*” kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma verileri Google Form aracılığıyla toplanmış, Jamovi 1.2.16 programına yüklenerek analiz edilmiştir. Öncelikle normallik analizi yapılmış, çarpıklık (-3/+3) ve basıklık (-10/+10) değerleri Kline (2016) referans alınarak incelenmiş, tüm alt boyutlar bu aralıkta yer aldığından parametrik testler tercih edilmiştir. Cinsiyet ve medeni durum karşılaştırmalarında bağımsız örneklem t-testi, yaş, hizmet yılı, okul düzeyi, eğitim durumu ve okulda çalışma yılı değişkenlerinde tek yönlü ANOVA kullanılmıştır. ANOVA sonrası farklılıkların kaynağını belirlemek için Tukey testi uygulanmıştır. Anlamlı sonuçlarda etki büyüklüğü Cohen’s d ve eta kare ile değerlendirilmiş; Cohen (1988) kriterleri esas alınmıştır. Uzaktan eğitime yönelik algı alt boyutları ile stratejik liderlik alt boyutları arasındaki ilişki Pearson korelasyon analiziyle incelenmiş, yordayıcılık düzeyini belirlemek amacıyla çoklu regresyon analizi yapılmıştır. VIF değerlerinin 10’un altında olması nedeniyle çoklu regresyon analizi uygun bulunmuştur.

BULGULAR ve YORUM

Katılımcıların stratejik liderlik algıları ile uzaktan eğitime ilişkin algıları arasındaki ilişkiyi test etmek üzere yapılan pearson korelasyon testi sonucu aşağıda sunulmuştur.

Tablo 1. Öğretmenlerin okul yöneticilerin stratejik liderlik ile uzaktan eğitime karşı tutumları arasındaki ilişki

Değişkenler	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. DL	—								
2. YU	0.285***	—							
3. EU	0.761***	0.324***	—						
4. PU	0.579***	0.441***	0.558***	—					
5. ÖUEİOD	0.003	0.047	0.050	0.086	—				
6. ÖUEİKİY	0.103	0.102	0.135*	0.207***	0.432***	—			
7. ÖUEYÖİA	0.254***	0.261***	0.257***	0.355***	0.247***	0.340***	—		
8. ÖUEİGT	0.030	0.108*	0.097	0.070	0.080	0.190***	0.264***	—	
9. ÖUEÖİA	0.051	0.049	0.151**	0.064	0.118*	0.093	0.298***	0.357***	—

Note. * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$ Not: Ö.U.E.İ.G.A= Öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin oluşturduğu düşünceler, Ö.U.E.İ.K.Y= Öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin kendi imkân/yeterliliğini, Ö.U.E.Y.Ö.İ.A= Öğretmenin uzaktan eğitimde yapılan öğretime ilişkin algıları, Ö.U.E.İ.G.T= Öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin geliştirdiği tutumları, Ö.U.E.Ö.İ.A= Öğretmenin uzaktan eğitimde ödevlere ilişkin algıları, DL= Dönüşümsel Liderlik, YU= Yönetimsel Uygulamalar, EU= Etik Uygulamalar, PU= Politik Uygulamalar

Tablo 1 incelendiğinde Dönüşümsel uygulamalar ile Öğretmenin uzaktan eğitimde yapılan öğretime ilişkin tutumları arasında pozitif ve anlamlı ($r = .254$, $p < .001$), yönetimsel uygulamalar ile Öğretmenin uzaktan eğitimde yapılan öğretime ilişkin algıları arasında pozitif ve anlamlı ($r = .261$, $p < .001$), yönetimsel uygulamalar ile Öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin geliştirdiği tutumları arasında pozitif ve anlamlı ($r = .108$, $p < .05$), etik uygulamalar ile Öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin kendi imkân/yeterliliğini arasında pozitif ve anlamlı ($r = .135$, $p < .05$), etik uygulamalar ile Öğretmenin uzaktan eğitimde yapılan öğretime ilişkin algıları arasında pozitif ve anlamlı ($r = .257$, $p < .001$), etik uygulamalar ile Öğretmenin uzaktan eğitimde ödevlere ilişkin algıları arasında pozitif ve anlamlı ($r = .257$, $p < .01$), politik uygulamalar ile Öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin kendi imkân/yeterliliğini arasında pozitif ve anlamlı ($r = .207$, $p < .001$), politik uygulamalar ile Öğretmenin uzaktan eğitimde yapılan öğretime ilişkin algıları arasında pozitif ve anlamlı ($r = .355$, $p < .001$) ilişki olduğu tespit edilmiştir. Dönüşümsel uygulamalar ile Öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin oluşturduğu düşünceler, Öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin kendi imkân/yeterliliğini, Öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin geliştirdiği tutumları ve Öğretmenin uzaktan eğitimde ödevlere ilişkin algıları arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki tespit edilmemiştir. Yönetimsel uygulamalar ile Öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin oluşturduğu düşünceler ve arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki tespit edilmemiştir. Etik Uygulamalar ile Öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin oluşturduğu düşünceler ve Öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin geliştirdiği tutumları arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki tespit edilmemiştir. Politik Uygulamalar ile Öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin oluşturduğu düşünceler, Öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin geliştirdiği tutumları ve Öğretmenin uzaktan eğitimde ödevlere ilişkin algıları arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki tespit edilmemiştir. Stratejik liderlik algıları alt boyutlarının öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin kendi imkan/yeterliliği üzerindeki etkisini tespit etmek üzere çoklu regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Yapılan analiz neticesinde elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 2. Öğretmenlerin okul yöneticilerin stratejik liderlik ile uzaktan eğitime ilişkin tutumları arasındaki kendi imkan/yeterlilik arasındaki ilişki çoklu regresyon analiz sonuçları

Değişkenler	B	SE	β	t	p	F	VIF
İntercept	2.819	0.193		14.579	< .001		
Dönüşümsel Uygulamalar	-0.055	0.064	-0.072	-0.853	0.394	0.728	2.58
Yönetimsel Uygulamalar	0.007	0.052	0.008	0.141	0.888	0.019	1.26
Etik Uygulamalar	0.051	0.058	0.073	0.876	0.382	0.766	2.52
Politik Uygulamalar	0.168	0.058	0.204	2.901	0.004	8.413	1.77

R:= 0.213, R²=0.0455

Tablo 2’de yer alan sonuçlar, öğretmenlerin okul yöneticilerinin stratejik liderlik ile uzaktan eğitime ilişkin tutumları arasındaki kendi imkân ve yeterlilikleri arasındaki ilişkiye yönelik çoklu regresyon analizine aittir. Modelde yer alan dönüşümsel uygulamalar, yönetimsel uygulamalar ve etik uygulamalar bağımsız değişkenleri istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (t değerleri sırasıyla, -0.853, 0.141, 0.876; $p > 0.05$). Ancak politik uygulamalar değişkeni istatistiksel olarak anlamlıdır ($t = 2.901$, $p = 0.004$). Model genel olarak düşük bir açıklama gücüne sahiptir ($R^2 = 0.0455$), bu da bağımsız değişkenlerin öğretmenlerin uzaktan eğitimdeki kendi yeterliliklerini açıklamada sınırlı bir katkı sağladığını göstermektedir.

Stratejik liderlik algıları alt boyutlarının öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin öğretim üzerindeki etkisini tespit etmek üzere çoklu regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Yapılan analiz neticesinde elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 3. Öğretmenlerin okul yöneticilerin stratejik liderlik ile uzaktan eğitimde öğretime ilişkin tutumları arasındaki çoklu regresyon analiz sonuçları

Değişkenler	B	SE	β	t	p	F	VIF
İntercept	1.952	0.191		10.189	< .001		
Dönüşümsel Uygulamalar	0.027	0.064	0.034	0.422	0.673	0.178	2.61
Yönetimsel Uygulamalar	0.114	0.051	0.124	2.206	0.028	4.868	1.26
Etik Uygulamalar	0.036	0.058	0.050	0.634	0.527	0.402	2.54
Politik Uygulamalar	0.217	0.057	0.252	3.771	< .001	14.220	1.77

R= 0.379 , R²= 0.144

Tablo 3’de, öğretmenlerin okul yöneticilerinin stratejik liderlik ile uzaktan eğitime karşı tutumları arasındaki öğretime ilişkiyi açıklayan çoklu regresyon analizi sonuçları yer almaktadır. Yönetimsel uygulamalar ($t = 2.206$, $p = 0.028$) ve politik uygulamalar ($t = 3.771$, $p < 0.001$) bağımsız değişkenleri istatistiksel olarak anlamlı bulunmuşken, diğer değişkenler anlamlı değildir ($p > 0.05$). Modelin açıklayıcı gücü orta seviyededir ($R^2 = 0.144$), bu da yönetimsel ve politik uygulamaların öğretmenlerin uzaktan eğitimdeki öğretim algılarını önemli ölçüde etkilediğini göstermektedir.

Stratejik liderlik algıları alt boyutlarının öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin öğretim üzerindeki etkisini tespit etmek üzere çoklu regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Yapılan analiz neticesinde elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4. Öğretmenlerin okul yöneticilerin stratejik liderlik ile uzaktan eğitimde ödevlere ilişkin tutumları arasındaki çoklu regresyon analiz sonuçları

Değişkenler	B	SE	β	t	p	F	VIF
İntercept	3.128	0.246		12.691	< .001		
Dönüşümsel Uygulamalar	-0.145	0.082	-0.151	-1.760	0.079	3.099	2.61
Yönetimsel Uygulamalar	0.005	0.066	0.005	0.087	0.931	0.007	1.26
Etik Uygulamalar	0.231	0.074	0.262	3.087	0.002	9.533	2.54
Politik Uygulamalar	0.003	0.074	0.003	0.043	0.966	0.001	1.77
R= 0.179, R ² =0.0320							

Tablo 4’te, öğretmenlerin okul yöneticilerinin stratejik liderlik ile uzaktan eğitimde ödevlere ilişkin tutumları arasındaki öğretime ilişkiyi gösteren çoklu regresyon analizi sonuçları verilmiştir. Etik uygulamalar ($t = 3.0876$, $p = 0.002$) istatistiksel olarak anlamlı bulunurken, diğer değişkenler anlamlı değildir ($p > 0.05$). Bu model düşük bir açıklayıcı güce sahiptir ($R^2 = 0.0320$), bu da etik uygulamaların öğretmenlerin uzaktan eğitimde ödevlere ilişkin algılarını kısmen etkilediğini, ancak diğer faktörlerin bu algı üzerinde önemli bir etkisi olmadığını göstermektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Öğretmenlerin okul yöneticilerin stratejik liderlik algıları ile uzaktan eğitime ilişkin kendi imkân ve yeterlilikleri arasındaki ilişki de dönüşümsel uygulamalar, yönetimsel uygulamalar ve etik uygulamalar bağımsız değişkenleri istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Ancak politik uygulamalar değişkeni istatistiksel olarak anlamlı yordadığı tespit edilmiştir. Stratejik liderlik algıları ile öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin kendi imkân ve yeterlilikleri arasındaki ilişkinin politik uygulamalar açısından anlamlı bulunması, eğitim politikalarının öğretmenlerin eğitime ilişkin algılarını şekillendirmede kritik bir rol oynadığını göstermektedir. Eğitim politikaları, öğretmenlerin uzaktan eğitime adapte olabilmeleri için gerekli altyapı ve kaynakları sağlar, ayrıca öğretmenlerin teknolojiyi etkin bir şekilde kullanmalarına olanak tanır. Bu bağlamda, eğitim politikaları öğretmenlerin imkânlarını ve yeterliliklerini doğrudan etkileyebilir. Çünkü öğretmenler genellikle politikaların sunduğu kaynaklar ve fırsatlar doğrultusunda eğitim sürecine katkı sağlarlar.

Ayrıca, stratejik bir bakış açısına sahip öğretmenlerin çevrimiçi eğitim süreçlerinde öz-yeterlik hissinin daha yüksek olabileceği, öz-düzenleme ve üstbilis gibi etkili çevrimiçi öğretim için gereken davranışları benimsemeye daha yatkın oldukları belirtilmektedir (Nguyen, 2023). Özellikle büyüme odaklı (growth mindset) yaklaşımı destekleyen müdahalelerin, öğretmen öz-yeterliklerini artırabileceği rapor edilmiştir (Nguyen, 2023). Bu doğrultuda, uzaktan eğitimin getirdiği zorlukların aşılabılmesinde etkili liderlik stratejileri ve yeniliğe açık bir dijital kültürün önemi de vurgulanmakta; bu yaklaşımların benimsenmesi sonucunda öğretmenlerin çevrimiçi ortamlarda öz-yeterliklerinin güçlendirilebileceği ifade edilmektedir (Velazco vb, 2023). Ayrıca, eğitim inovasyonuna dair eğitim ve deneyim, öğretmenlerin sanal ortamlarda etkili stratejiler uygulayabilme yeteneği ile pozitif yönde ilişkili bulunmuştur (Velazco vb, 2023).

Sonuç olarak, politik uygulamaların bu şekilde öğretmenlerin algıları üzerindeki etkisi, stratejik liderlik algıları ile birleşerek öğretmenlerin eğitimdeki performansını artırabilir (Aydın & Taş, 2019). Böylece, uzaktan eğitimin yaygınlaşması ve etkin kullanılabilmesi için öğretmenlerin stratejik liderlik algılarının, eğitim politikaları aracılığıyla desteklenmesi önem arz etmektedir.

Yapılan çalışma da yönetimsel uygulamalar ve politik uygulamalar değişkenleri ile istatistiksel olarak anlamlı bulunmuşken, diğer değişkenler anlamlı bulunmamıştır. Yönetimsel uygulamalar açısından anlamlı bulunması, yönetimin öğretim sürecini şekillendiren ve öğretmenlerin eğitimdeki verimliliklerini etkileyen önemli faktörlerden biri olduğunu göstermektedir. Okul yöneticilerinin

uzaktan eğitimle ilgili aldıkları stratejik kararlar, öğretmenlerin karşılaştıkları zorlukları aşabilmeleri ve eğitimdeki etkinliklerini artırabilmeleri için belirleyici olmuştur. Benzer şekilde, stratejik liderlik, çevrimiçi derslerin tasarım ve sunumunu şekillendirmede kilit rol oynamakta ve hızla değişen eğitim ortamlarına uyum sağlama sürecini kolaylaştırmaktadır (Miaoyun et al., 2023; Fernandez & Shaw, 2020). Yönetimsel uygulamalar, öğretmenlere gerekli kaynakları sağlama, teknolojik araçlar sunma, eğitim materyallerini düzenleme ve iş birliği odaklı bir kurum kültürü oluşturma gibi unsurları kapsar. Bu yaklaşım, uzaktan eğitimde düzenli ders tasarımlarının geliştirilmesini ve öğretmenlerin teknolojik altyapıya uyumunu desteklemesi bakımından öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin algılarını doğrudan etkilemiştir (Çelik & Çolak, 2020; Gillis & Krull, 2020).

Öğretmenlerin okul yöneticilerinin stratejik liderlik algıları ile uzaktan eğitimde yapılan öğretime ilişkin algıları arasındaki ilişkinin politik uygulamalar açısından anlamlı bulunması ise, eğitim politikalarının öğretmenlerin uzaktan eğitime dair tutum ve algılarını doğrudan şekillendirdiğini göstermektedir. Eğitim politikaları, uzaktan eğitimin nasıl uygulanacağı, hangi teknolojik araçların kullanılacağı ve öğretmenlerin nasıl destekleneceği gibi kritik kararları içerir. Bu politikaların etkili bir şekilde uygulanması, öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçlerine ilişkin algılarını güçlendirebilir. Dolayısıyla, politik uygulamalar öğretmenlerin eğitimdeki yeterliliklerini ve motivasyonlarını artırarak öğretim kalitesini iyileştirebilir (Kaya & Yıldız, 2021). Nitekim, liderlerin teknolojik entegrasyonu teşvik etmesi ve öğretmenleri çevrimiçi öğretim metodolojilerine uyum sağlamada desteklemesi, bu bağlamda büyük önem taşımaktadır (Lin & Shek, 2021; Zhu et al., 2021). Eğitim sistemindeki politik uygulamalar, öğretmenlerin kendilerini bu yeni eğitim modeline adapte etmeleri konusunda önemli bir rol oynar ve öğretmenlerin uzaktan eğitimi daha verimli hale getirmelerini sağlayabilir (Demirtaş & Akbaş, 2020).

Bunun yanı sıra, stratejik liderler, kurumsal vizyonu paylaşarak ve kültürel bağlamı anlayarak çevrimiçi eğitimde ortaya çıkan karmaşıklıkları daha etkili bir biçimde yönetebilir (Fernandez & Shaw, 2020). Dönüşümsel liderliğin de bu noktada kritik bir rol oynadığı, liderlerin ilham verici ve motive edici yaklaşımının öğretmenlerin değişime uyum sağlama becerilerini artırdığı belirtilmektedir (Habeeb, 2024). Böylece, hızlı teknolojik gelişmelerin yarattığı belirsizliği yönetmek, yenilikçi ve dirençli bir eğitim kültürü oluşturarak mümkün hale gelmektedir (Gore & Kanyangale, 2022; Habeeb, 2024). Sonuç olarak, stratejik liderlik algılarının, hem yönetimsel hem de politik uygulamalar aracılığıyla öğretmenlerin çevrimiçi ortamlarda etkin ve verimli bir öğretim süreci yürütmelerine katkı sunduğu söylenebilir. Bu durum, öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik algılarını güçlendirmekle kalmaz, aynı zamanda öğrenci memnuniyeti ve öğrenme çıktıları üzerinde de olumlu etkiler yaratır (Lin & Shek, 2021; Zhu et al., 2021).

Öğretmenlerin okul yöneticilerinin stratejik liderliği ve uzaktan eğitimde ödevlere ilişkin algılarını anlamlı yordadığı tespit edilirken, diğer değişkenler anlamlı bulunmamıştır. Bu durum, stratejik liderlik algısının doğrudan ödev uygulamalarının tasarımı ve yürütülmesinde etkin rol oynadığını göstermektedir. Örneğin, yenilikçi öğretim uygulamalarını önceliklendiren liderler, kişiselleştirilmiş geri bildirim ve destek sunan uyarlanabilir çevrimiçi ödev sistemlerini teşvik edebilir (Salame & Hanna, 2020). Bu tür sistemlerin, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini iyileştirdiği ve dolayısıyla öğretmenlerin ödev verme konusundaki tutumlarını olumlu yönde etkilediği bildirilmektedir (Salame & Soliman, 2020). Buna ek olarak, liderler ödevlere ilişkin net beklentileri ilettiklerinde ve gerekli kaynakları sağladıklarında, öğretmenler çevrimiçi derslerinde ödevleri daha etkin bir şekilde bütünleştirmeye kendilerini hazır hissedebilmektedir (Alhammadi, 2024).

Etik uygulamaların da anlamlı bulunmasının nedeni; öğretmenlerin eğitsel süreçlerdeki adaletli ve etik yaklaşımının, uzaktan eğitimde ödevlerin tasarımı ve değerlendirilmesi konusunda önemli bir etkiye sahip olduğu şeklinde yorumlanabilir. Etik uygulamalar, öğretmenlerin öğrencilerle olan etkileşimlerinde adil ve eşitlikçi bir yaklaşım sergileyerek, ödevlerin uygun şekilde verilmesi ve değerlendirilmesini sağlar. Bu tür uygulamalar, öğretmenlerin ödevlere ilişkin algılarını olumlu yönde etkileyebilir. Bu konuda yapılan araştırmalar, etik liderlik anlayışına sahip yöneticilerin, öğretmenlere

adil değerlendirme süreçleri ve öğretim uygulamaları konusunda rehberlik ederek, uzaktan eğitimde öğrencilerin başarılarını daha adil bir şekilde ölçmeyi hedeflediğini göstermektedir (Çelik & Çolak, 2020; Yılmaz & Güngör, 2021). Bu şekilde stratejik liderlik ve etik uygulamalar arasındaki ilişki, öğretmenlerin ödevlerle ilgili algılarında anlamlı bir etki yaratmaktadır.

Stratejik liderlik alt boyutlarının öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin algıları üzerindeki etkisi analiz edilmiştir. Dönüşümsel liderlik ve yönetsel uygulamalar öğretmenlerin uzaktan eğitimde yapılan öğretime yönelik algılarını olumlu yönde etkilerken, Etik liderlik, öğretmenlerin ödevlere ilişkin algılarında anlamlı bir etki göstermiştir. Politik liderlik boyutu ise, uzaktan eğitimdeki yeterlilik ve öğretim algıları üzerinde en güçlü etkileri göstermiştir.

Bu bulgular, stratejik liderlik yaklaşımlarının uzaktan eğitim süreçlerini daha verimli ve adil hale getirme konusunda öğretmenler üzerinde belirgin bir etkisi olduğunu ortaya koymaktadır.

Öneriler

Liderlik Eğitimleri: Öğretmenler ve yöneticiler için dönüşümsel ve etik liderlik üzerine odaklanan eğitim programları düzenlenmelidir. Özellikle, liderlik algılarında anlamlı farklılık gösteren yaş ve hizmet yılı gruplarına yönelik özelleştirilmiş içerikler hazırlanabilir.

Destekleyici Politikalar: Uzaktan eğitim süreçlerini iyileştirmek için etik ve politik liderlik uygulamalarına yönelik stratejiler geliştirilmelidir. Bu, eğitim süreçlerinde adil değerlendirme yöntemlerinin yaygınlaştırılmasını sağlayabilir.

Dijital Altyapının Güçlendirilmesi: Öğretmenlerin uzaktan eğitimdeki yeterlilik algılarını artırmak için dijital araçlar ve teknolojik altyapı iyileştirilmeli, öğretmenlere bu konuda sürekli destek verilmelidir.

Yaş ve Hizmet Yılına Göre Programlar: Orta yaş gruplarındaki öğretmenler için liderlik ve uzaktan eğitim yeterliliklerini destekleyen özel programlar tasarlanabilir. Bu grupların liderlikteki deneyimlerini genç meslektaşlarıyla paylaşmalarını teşvik etmek de önemlidir.

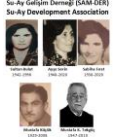
Araştırma ve Geliştirme Çalışmaları: Eğitim süreçlerinde etik uygulamaların etkisini artırmak amacıyla farklı kademelerde görev yapan öğretmenlerin liderlik algıları ve uygulamaları arasında derinlemesine analizlere dayalı daha fazla çalışma yapılmalıdır.

Etik ve Çıkar Çatışması

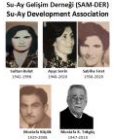
Yazarlar araştırmanın tüm aşamalarında etik kurallara uygun davrandıklarını, yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan eder.

KAYNAKLAR

- Aydın, M. (2012). *Kamu ve özel ilköğretim okulu müdürlerinin stratejik liderlik özellikleri ile kurumlarının örgütsel öğrenme düzeyleri arasındaki ilişki* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aydın, M., & Taş, İ. (2019). Eğitim politikalarının öğretmenlerin uzaktan eğitim yeterliliklerine etkisi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 22(4), 98-112.
- Bozkurt, E., & Karakaya, A. (2023). Stratejik yönetimin ilköğretim okullarında uygulanma düzeyi: Karabük ili örneği. *Stratejik Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 1-20. <https://doi.org/10.54993/syad.1169774>
- Cevahircioğlu, B. (2017). *Spor yükseköğretim kurumlarında stratejik liderlik ve örgütsel bağlılık ilişkisinin incelenmesi* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Lawrence Erlbaum Associates.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2017). *Research methods in education* (8. baskı). Routledge.
- Çağlar, Ç., & Kılınç A. (2020). Okul yöneticilerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science*, 8(110), 69-94
- Celik, E., & Çolak, İ. (2020). Okul yönetimlerinin stratejik liderlik uygulamalarının öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarına etkisi. *Eğitim Yönetimi Dergisi*, 16(2), 101-115.

- Çetin, S. (2005). Yerel yönetimlerde stratejik yönetim. *Türk İdare Dergisi*, 449, 93-100.
- Cetin, M., & Akpolat, T. (2017). Öğretmenlerin algılarına göre yöneticilerin stratejik liderlik özellikleri. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(11), 16-37.
- Çoban, H. (1997). *Bilgi toplumuna planlı geçiş: gelecekte kaçılmaz, bilgi toplumuna planlı geçiş için stratejik planlama ve yönetim bilgi sistemi uygulanması*. İnkılâp Yayınları.
- Davies, B. (2004). Developing the strategically focused school. *School Leadership & Management*, 24(1), 11-27. doi: 10.1080/1363243042000172796
- Davies B. J., & Davies B. (2008). Developing a model for strategic leadership in schools. *Educational Management Administration & Leadership*, 34(1) 121-139. doi: 10.1177/1741143206059542
- Demir, F., Arayıcı, H., Yapıcı, S., & Özbakan, M. (2024). Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim kavramına yönelik görüşlerinin belirlenmesi. *The Journal of Open Learning and Distance Education (JOLDE)*, 2(1), 1-13.
- Demirtaş, H., & Akbaş, İ. (2020). Eğitim politikalarının öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik algıları üzerindeki etkisi. *Eğitim ve Teknoloji Dergisi*, 18(3), 156-171.
- Düzgün, B. (2022). Okul yöneticilerinin teknolojik liderlik öz-yeterlilikleri ve uzaktan eğitime yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Eğitim Teknolojisi Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 78-95.
- Eren, E. (2005). *Stratejik yönetim ve işletme politikası* (7.Baskı). Beta Yayınları.
- Erkuş, A. (2021). *Davranış bilimleri için bilimsel araştırma süreci*. Seçkin Yayıncılık.
- Fernandez, A., & Shaw, G. (2020). Academic leadership in a time of crisis: the coronavirus and covid-19. *Journal of Leadership Studies*, 14(1), 39-45. <https://doi.org/10.1002/jls.21684>
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (8th ed.). McGraw-Hill.
- Göğüş, Ç. (2014). *Gaziantep ilindeki okul müdürlerinin stratejik liderlik özelliklerinin öğretmenler tarafından değerlendirilmesi* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Güçlü, N. (2003). Stratejik yönetim. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 61-85.
- Güçlü, N., Çoban, Ö., & Atasay, R. (2017). Okul yöneticilerinin stratejik liderlik özellikleri ile örgütsel sessizlik arasındaki ilişkinin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 46(215), 167-191.
- Habeeb, Y. (2024). Strategic planning, transformational leadership and organization performance: driving forces for sustainability in higher education in Nigeria. *Sustainability*, 16(11), 4348. <https://doi.org/10.3390/su16114348>
- İşman, A. (2011). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem Akademi.
- ISTE Standars-T. (2017). ISTE standards: Education leaders. <https://www.iste.org/standards/foreducation-leaders> adresinden edinilmiştir. (Erişim Tarihi: 06.11.2024)
- Johnson, B., & Christensen, L. (2014). *Educational research: Quantitative, qualitative, and mixed approaches* (5th ed.). SAGE Publications.
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kline, R. B. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling* (4th ed.). Guilford Press.
- Kocayigit, A., & Uşun, S. (2020). Milli eğitim bakanlığına bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları (Burdur ili örneği). *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 8(23), 285-299.
- Köse, A. A. (2018). *Özel okul müdürlerinin stratejik liderlik davranışları ile örgüt sağlığı arasındaki ilişki* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Moçoşoğlu, B., & Kaya, A. (2020). Koronavirüs hastalığı (COVID-19) sebebiyle uygulanan uzaktan eğitime yönelik öğretmen tutumlarının incelenmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 2(1), 15-43.
- Muslu, Ş. (2015). Örgütlerde misyon ve vizyon kavramlarının önemi. *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 3(5), 150-171.
- Mutlutürk, E., Önsoy, U., Önsoy, R., Kabağaç, F., & Tokat, N. G. (2024). Ortaokul müdürlerinin dönüşümcü ve sürdürümcü liderlik stillerine ilişkin öğretmen algıları. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 11(107), 1049-1066.
- Nguyen, H. T. T. (2023). Factors affecting high school teachers' attitudes towards online teaching. *International Journal of*

Online Pedagogy and Course Design, 13(1), 1-15. <https://doi.org/10.4018/ijopcd.322790>

Odabaş, H. (2003). İnternet tabanlı uzaktan eğitim ve bilgi ve belge yönetimi. *Türk Kütüphaneciliği*, 2(6), 25-26.

Önder, H. (2014). *Üniversite yöneticilerinin stratejik liderlik davranışlarına ilişkin akademisyen algıları* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Abant İzzet Baysal Üniversitesi.

Öntürkler, Y. (2014). *Okul yöneticilerinin stratejik liderlik özelliklerinin araştırılması: Gölbaşı örneği* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Pisapia, J., Guerra D. R., & Semmel E. C. (2005). Developing the leader's strategic mindset: Establishing the measures. *Leadership Review*, (5), Spring, 41-67.

Pisapia, J. (2006). Mastering change in a globalizing world: New directions in leadership. Education Policy Studies Series (61), The Hong Kong Institute of Educational Research, The Chinese University of Hong Kong.

Pisapia, J., Guerra D. R., & Yasin, M. (2007). Strategic thinking and leader success. Annual Meeting of the International Conference on Advances in Management, Lisbon, Portugal, July

Pisapia, J. (2009). *The Strategic leader: New tactics for a globalizing world*. Charlotte, NC: IAP, Information Age Publishing.

Salame, I., & Hanna, E. (2020). Studying the impact of online homework on the perceptions, attitudes, study habits, and learning experiences of chemistry students. *Interdisciplinary Journal of Environmental and Science Education*, 16(4). <https://doi.org/10.29333/ijese/8543>

Salame, I., & Soliman, A. (2020). Examining students' perceptions about an adaptive-responsive online homework system and its influence on motivation and learning. *International Journal of Educational Technology and Learning*, 9(1), 1-9. <https://doi.org/10.20448/2003.91.1.9>

Taş, Y. (2009). *Toplam kalite yönetimi ve stratejik liderlik* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi.

Toprakçı, E., & Ersoy, M. (2008). Uzaktan Eğitimde Öğretmen Roller. II. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu Bildiriler Kitabı. içinde İzmir.

Töremen, F., & Yasan, T. (2010). İlköğretim okulu yöneticilerinin dönüştürücü liderlik özellikleri (Malatya ili örneği). *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (28), 27-39.

Uğurluoğlu, Ö. (2009). *Hastane yöneticilerinin stratejik liderlik özelliklerinin değerlendirmesi* [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Hacettepe Üniversitesi.

Uğurluoğlu, Ö., & Çelik, Y. (2009). Örgütlerde stratejik liderlik ve özellikleri. *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, 12(2), 121-156

Uzunboylu, H., & Özdamlı, F. (2011). Teacher perception for m-learning: Scale development and teachers' perceptions. *Journal of Computer Assisted Learning*, 1(4), 544-556.

Ülgen, H. S., & Mirze, K. (2004). *İşletmelerde stratejik yönetim* (2.Basım). Literatür Yayınları.

Vera, D., & Crossan M. (2013). *Strategic leadership and organizational learning* University of Houston. University of Western Ontario

Vural, B., & Ertem, H. Y. (2023). Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin uzaktan eğitimde öğretim süreçlerinin yönetimi hakkındaki görüşleri. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(2), 101-120. <https://doi.org/10.58638/kebd.1359143>

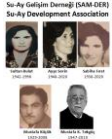
Yanbakar, E., & Aslan, O. (2022). Opinions of school managers on the distance education process. *SSD Journal*, 7(32), 21-31. <https://doi.org/10.31567/ssd.660>

Yıldız, S. (2016). Pedagojik formasyon eğitimi alan öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları. *AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1), 301-329.

Yılmaz, E., Tomris, G., & Kurt, A. A. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin öz yeterlilik inançları ve teknolojik araç gereç kullanımına yönelik tutumları: Balıkesir ili örneği. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 6(1), 1-26.

EXTENDED ABSTRACT

This study aims to explore the relationship between the strategic leadership levels of school administrators and teachers' attitudes toward distance education. Rapid developments in information and communication technologies have transformed the structure of educational systems, making strategic leadership a critical element for ensuring the effectiveness and adaptability of educational

institutions. Particularly with the acceleration of distance education practices during the COVID-19 pandemic, the strategic leadership roles of school administrators have gained further importance in supporting teachers' adaptation to digital learning environments. The research employs a quantitative approach, adopting both descriptive and correlational designs. The sample consists of 348 teachers working in public and private schools in Çanakkale, Türkiye. Participants were selected using appropriate sampling methods to ensure representativeness. Data were collected through validated instruments: the Strategic Leadership Scale and the Teachers' Distance Education Attitudes Scale. Statistical analyses included t-tests, one-way ANOVA, Pearson correlation, and multiple regression analyses to examine differences and relationships among variables. Findings revealed that teachers' perceptions of their administrators' strategic leadership practices showed significant differences across various demographic variables. Gender and marital status influenced perceptions in certain dimensions, with male and married teachers perceiving higher levels of strategic leadership in areas such as managerial and political practices. Age and educational level also emerged as factors associated with variations in strategic leadership perceptions. Similarly, attitudes towards distance education varied by age, educational background, and length of service. Teachers with higher educational attainment and longer professional experience generally displayed more positive attitudes toward distance education. Importantly, the study identified significant correlations between strategic leadership dimensions and teachers' attitudes toward distance education. Among these, political and ethical leadership practices of administrators had notable predictive power on specific sub-dimensions of distance education attitudes, including perceptions of teaching quality, task-related beliefs, and self-perceived competency in distance learning environments. Regression analyses demonstrated that managerial and political leadership practices significantly predicted teachers' attitudes toward distance education, while transformational leadership was found to be associated with teachers' motivation and openness towards technological integration. The results suggest that school administrators' strategic leadership practices directly impact teachers' adaptation to and effectiveness within distance education contexts. Specifically, political leadership practices that involve advocacy, policy development, and external engagement were crucial in fostering positive teacher attitudes. Ethical leadership practices that emphasize fairness, transparency, and value-driven decision-making were also key contributors to teachers' sense of efficacy and trust in distance education processes. Based on these findings, several recommendations were proposed. Educational policymakers and school administrators should prioritize the development of strategic leadership competencies, particularly in political, managerial, and ethical domains. Leadership development programs should be designed to enhance administrators' capacity to support teachers in navigating the challenges of distance education. Furthermore, professional development initiatives for teachers should be aligned with strategic leadership practices to ensure coherence between organizational goals and individual competencies. The study contributes to the literature by addressing the relatively underexplored relationship between strategic leadership and distance education attitudes. It provides empirical evidence from the context of Turkish educational institutions, offering insights that may be applicable to other settings undergoing rapid digital transformation. Future research could expand this work by incorporating qualitative data to capture the nuances of leadership-teacher interactions in distance education, or by conducting longitudinal studies to assess how strategic leadership impacts the sustainability of distance learning practices over time. In conclusion, the research highlights the pivotal role of strategic leadership in shaping teachers' attitudes and practices in distance education. By strengthening leadership practices that are responsive to technological and pedagogical changes, educational institutions can enhance their capacity to deliver high-quality, equitable, and effective learning experiences in both face-to-face and online settings.